

LIETUVOS GEODEZININKŲ IR MATININKŲ SĄJUNGA

Asociacija, Rinktinės g. 55 - 28, 09207 Vilnius, tel. 8 614 35282, 8 650 75001, el. p. info@lgms.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302991894

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės kanceliarijai

2016-10-28 Nr. R-042

Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministerijai

Lietuvos Respublikos
Aplinkos ministerijai

Nacionalinei žemės tarnybai prie
Žemės ūkio ministerijos

Dėl atitikimo planavimo dokumentui

Kauno sodininkų susivienijimas "Sodai" (toliau "Susivienijimas") pateikė mums 2016-09-08 Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos raštą Nr. 3JA-288(8.14), 2016-10-18 raštą Nr. 3JA-313(8.14), 2016-10-24 Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos raštą Nr. (18-2)-D8-7998. Raštai rengti atsakant Susivienijimui bei vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio rezoliucija, kuria buvo pavesta išnagrinėti Susivienijimo keliamą problemą mėgėjų sodo teritorijose, svarstant kelių kadastrinių matavimų problemas.

Norime atkreipti dėmesį, kad Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjunga (toliau - "LGMS") nuolat domisi veiklos sritį reglamentuojančiais teisės aktais bei dalyvauja teisėkūroje teikdama pastabas. Dar 2013-03-15, vadovaudamiesi tuomet galiojusiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugsėjo 30 d. nutarimo Nr. 1244 "Dėl Lietuvos Respublikos teisėkūros taisyklių patvirtinimo" 171 p. Informavome Žemės ūkio ministeriją, kad esame suinteresuoti dalyvauti derinant ministrui pavestų valdymo sričių teisės aktų projektus. Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. įvardinta, kad teisėkūroje vadovaujamosi šiais principais: **proporcingumo**, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią našta, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti; **atvirumo ir skaidrumo**, reiškiančiu, kad teisėkūra turi būti vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, valstybės politikos tikslai, teisinio reguliavimo poreikis ir teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi būti žinomi, visuomenei ir interesų grupėms sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo visose teisėkūros stadijose, taip pat turi būti žinomi teisės aktų projektų rengimą inicijavę, teisės aktų projektus parengę, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą atlikę subjektai ir teisinio reguliavimo stebėseną atliekantys subjektai; **efektyvumo**, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų [...] ir kt.

Iš raštų turinio: "Žemės ūkio ministerija yra parengusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr.534 "Dėl Lietuvos Respublikos kadastro nuostatų pakeitimo" (toliau - "Kadastro nuostatos") projektą". Mūsų vertinimu LGMS ignoruojama rengiant teisės akto projektą, paneigiant šį teiginį prašome pateikti minėtą dokumentą pastaboms ir pasiūlymams.

Žemės ūkio ministerijos atstovai komentuodami kadastrinių matavimų bylos rengimą elektroninėmis priemonėmis teigia, jog ši naujovė paspartins kadastrinių matavimų eigą. Tikėdami, kad šie teiginiai motyvuoti bei prieš pateikiant vertinimus buvo atlikta juos galinti pagrįsti analizė, prašome:

- pateikti konkrečius argumentus, kurie kadastrinių matavimų bylos rengimo procesai sutrumpės.
- pateikti analizę, kiek laiko trunka kadastrinių matavimų procesas šiuo metu (rengiant popierinę bylą) ir kiek laiko truks įsigaliojus pakeitimams (skaitmeniniu būdu per "Geomatininko" paslaugą) ..
- siekiant nešališkai vertinti kiek sutrumpėjo kadastrinių matavimų bylos pateikimas tikrinimui, prašome pateikti atliktas studijas, kiek laiko trunka kadastrinių matavimų procesas šiuo metu (rengiant popierinę bylą) ir kiek laiko truks įsigaliojus pakeitimams (skaitmeniniu būdu per "Geomatininko" paslaugą) .

Raštuose minima, kad kadastrinių matavimų bylų derinimo procedūros su žemės sklypų savininkais nesikeičia. Tačiau įsigaliojus pateikimo derinimui skaitmeniniu būdu naujovėms, neaišku, ką daryti su popierine kadastrinių matavimų byla. Pagal galiojančią Kadastro nuostatų redakciją, viena byla popierine forma turi būti saugoma Nacionalinės žemės tarnybos vietos skyriaus archyve. Informuojame, kad ši nuostata praktikoje nevykdoma, todėl skaitmeninių kadastrinių matavimų dokumentų prieinamumas ribojamas.

- prašome paaiškinti, kokia archyvo dalis liks Nacionalinėje žemės tarnyboje, kokie duomenys bus saugomi VĮ "Registru centras"?
- prašome paaiškinti, kaip Nacionalinės žemės tarnybos archyve saugomi dokumentai bus susieti su VĮ "Registru centras" saugoma to paties sklypo kadastrinių matavimų byla? Atsakant prašome įvertinti, kad įregistravus kadastro duomenų pakeitimą, VĮ "Registru centras" tik informuoja Nacionalinę žemės tarnybą apie tokį veiksmą, tačiau dokumentų archyvuoti neteikia.
- kadangi elektroninio parašo sertifikato galiojimo laikas ribotas, prašome paaiškinti, kokių būdu bus tvirtinami kadastrinių matavimų dokumentai jam pasibaigus.

Raštuose aprašyta, kad elektroninės bylos rengimas paspartino nekilnojamojo daiktų kadastro duomenų nustatymo eigą, todėl prašome pakomentuoti, kokiais statistiniais duomenimis remiantis teigiama, kad elektroninės bylos rengimas paspartėjo, jei tokiu būdu bylos bus rengiamos ir teikiamos Nacionalinei žemės tarnybai tik nuo 2017 metų, įsigaliojus Kadastro nuostatų pakeitimams?

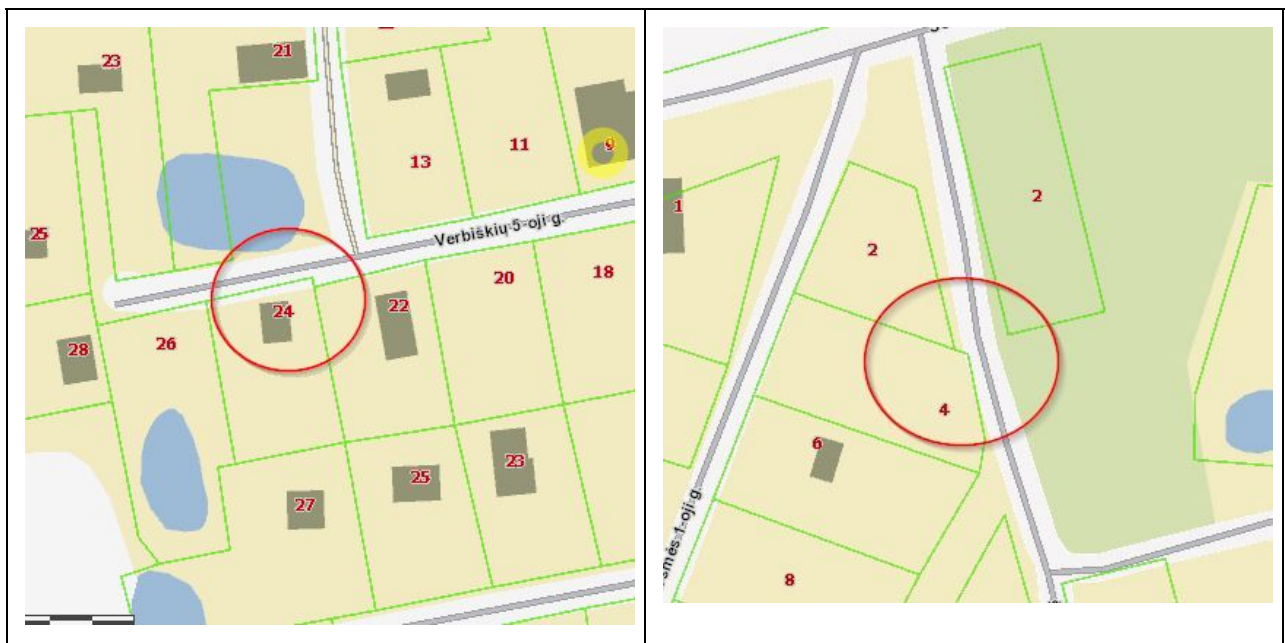
Mūsų nuomone, vienas iš labiausiai ginčytinų teisės aktų teiginių - atitikimas planavimo dokumentu. Mes pasisakome už Kadastro nuostatuose aprašytą kadastrinių matavimų procesų terminologijos detalizaciją. Nesant techninės charakteristikos ir aiškių šio vertinimo aprašymų, sprendimas dėl atitikimo planavimo dokumentui paliktas Nacionalinės žemės tarnybos specialisto diskrecijai ir paliekamas vertinti vieno specialisto kompetencijai, nepaisant kitų kadastrinių matavimų proceso dalyvių. Ydinga tai, kad daugumoje planavimo dokumentų (tame tarpe ir Žemės reformos, Formavimo ir pertvarkymo, Mėgėjų sodų suplanavimo ir kt.) projektuose sprendiniai yra atvaizduoti grafiškai, nepakankamai aprašant jų techninius parametrus. Planavimo dokumentuose dažniausiai iš techninių duomenų būna nurodyti tik linijų ilgiai, neaprašant figūros kampų, posūkio taškų koordinatų ir pan. Sprendiniai priimti naudojant skirtingo tikslumo išėties duomenis, dažniausiai pateikti ant skirtingo mastelio analoginės formos brėžinių. Remiantis aukščiau

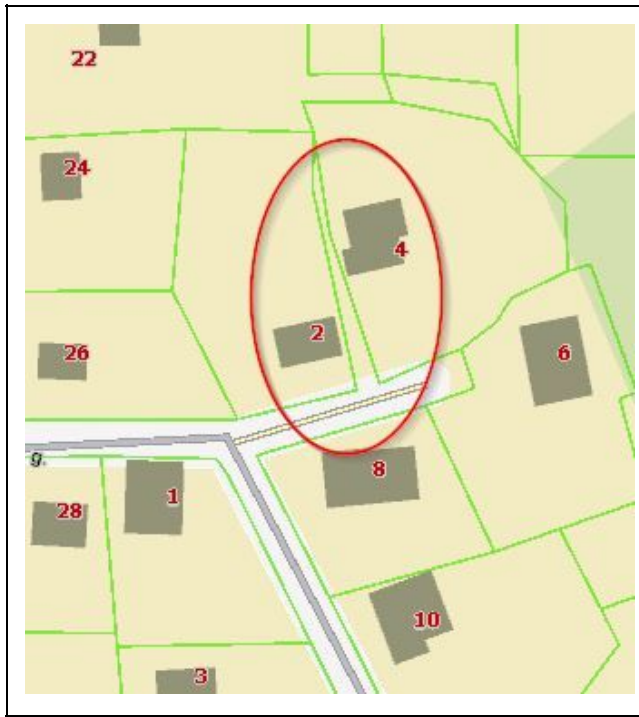
išdėstytais argumentais, mes siūlome tikslinti atitikimo planavimo dokumentui sąvoką Kadastro nuostatuose, tokiu būdu įvedant aiškumą žemės sklypo savininkui, sklypų projektų rengėjui, matininkui ir kadastrinių matavimų bylą derinantiems asmenims. Priminsime, kad dar 2013 Nacionalinės žemės tarnybos organizuotose “apvaliojo stalo” diskusijose dėl kadastrinių matavimų proceso aptarimo, mūsų sąjunga pateikė siūlymus aprašyti linijų ilgio galimo nukrypimo nuo projekto leistinumus. Mes neturime duomenų, kaip sprendžiamas šis klausimas. Nesprendžiant šios problemos neaišku, koku tikslu buvo rengiama aibė susitikimų su matininkais rajonuose.

Atitikimo planavimo dokumentui problematika sprendžiama LVAT bylose: Byla A-752-438/2016, Byla A-399-438/2015 ir daugelyje kitų.

Mes siūlome organizuoti atskirus susitikimus kadastrinių matavimų atitikimui planavimo dokumentams aptarti, kuriuose mes tiksliau įvardinsime ir pasiūlysim nuostatas, tinkamas apibrėžti atitikimą planavimo sprendiniams. Deklaratyvūs teiginiai, kad matininkai turi vadovautis planavimo dokumentais, o sprendiniai gali kisti tik leistinumo ribose nepaneigia to fakto, kad teisės principai ne visais atvejais tinkamai įgyvendinami. Prieduose pateikiame kelis pavyzdžius iš www.regia.lt viešai prieinamų duomenų, kaip šiandien atrodo atlikti sklypų kadastriniai matavimai ties bendrojo naudojimo keliais. Duomenų paieška truko apie 15 min., taigi susipažinti su situacija yra išties lengva - tokių nukrypimų apstu.

Sklypų “išsikišimai” buvo įteisinti matininkams netinkamai atlikus matavimus ir NŽT skyriams juos tvirtinant, taigi akivaizdu, kad Žemės ūkio ministerijos deklaruojamos nuostatos praktikoje interpretuojamos skirtingai. Tokia situacija susidaro dėl aptakaus ir vertinamojo pobūdžio reglamentavimo, kurį mes siūlome keisti ir techniškai pagrįsti. Pažymėtina, kad tinkamai rengiant kelių kadastrinius matavimus žemiau matomas klaidas taisyti teks šių darbų užsakovams t.y. aptariamuoju atveju - sodininkams, tačiau neparengus tikslios jų taisymo tvarkos sodininkai pasmerkti kreiptis į teismus, o valstybė bus priversta imtis įteisinto turto paėmimo visuomenės poreikiams, kas sąlygos milžiniškas sąnaudas, lyginant su galimybe jų išvengti tinkamai reglamentavus kelių kadastrinių matavimų tvarką.

Sjungos pirmininkas

Arvydas Žižiūnas

Parengė

Tomas Juozapavičius, info@lgms.lt, 8 600 66692